

Nr 153.

Av herr **Ekman, Carl Gustaf, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om spritdrycksaccis m. m.*

I proposition nr 109 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga ett framlagt förslag till förordning om spritdrycksaccis samt att desslikes besluta viss förändring i förordningen av den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel.

Syftet med dessa förslag anges vara att, »för beredande av tillgångar till täckande av 1919 års tilläggsstats utgifter, omkring 20 miljoner kronor skulle under innevarande år uttagas genom en särskild spirituosaaccis». Enligt det propositionen bilagda statsrådsprotokollet förklarar emellertid chefen för finansdepartementet, att han finner förslaget böra genomföras endast under två förutsättningar: att tillämpningen av den beslutade individuella kontrollen enligt den från årets början gällande rusdrycksförordningen ej må hindras eller slappas, och vidare att statsverkets ekonomiska frigörelse från rusdrycksinkomsterna ej må hämmas eller försenas. Skatten finge sålunda varken bliva varaktig eller verka höjande å det maximibelopp av hit hörande inkomster, som staten framdeles kan få enligt förordningen om statsverkets fond av rusdrycksmedel tillgodogöra sig för vanliga statsregleringsändamål.

För undertecknade är det uppenbart, att de båda förutsättningar, som sålunda i regeringspropositionen angivas såsom oumbärliga för det förordade förslagens antagande, *icke* föreligga. Tvärt om torde det vara uppenbart, att en rusdrycksförsäljning, anordnad enligt propositionen med förmånsrätt vid rusdrycksinköp åt den, som har råd att betala ett högre pris, är ägnad att ytterligare demoralisera den allmänna uppfattningen om vad som är rätt eller orätt i fråga om handhavandet av rusdrycker, och att den därtill kommer att direkt föranleda en mängd manipulationer i rak strid mot den individuella kontrollens syfte. Och att,

genom ett uttagande av 20 miljoner kronor extra utöver vad som enligt eljest gällande rusdrycksbeskattning tillkommer det allmänna, raka motsatsen till »statsverkets ekonomiska frigörelse» sker, är väl påtagligt. Varje försök att undgå det genom hänvisningar till att saken icke skall återupprepas är naturligtvis fruktlöst. Men även i sistnämnda avseende föreligger nu exempel på vart dylika vägar bära. År 1916, då ett liknande förslag framlades och genomdrevs, gällde det endast att förskaffa staten ett mindre belopp genom en extraskatt av 30 å 60 öre per liter. Nu gäller det 5, 10 och 20 kronor per liter och en summa av 20 miljoner kronor. »Nästa gång» vinkar helt visst omedelbart med ett än mera utvidgat statsberoende.

Då vi hålla före att de motiv, som år 1913 förmådde både regering och riksdag att ansluta sig till och genomföra anordningar för att efter hand avlägsna och helt utesluta rusdryckerna från skatteobjekten, alltjämt äga oförminskad giltighet och då vi anse, att tillfälliga avvikelser därifrån endast äro ägnade att förrycka utvecklingen och att avlägsna statsekonomiens vårdare från: å ena sidan tillämpandet av nödvändig sparsamhet och å andra sidan en sund, på verklig skattekraft grundad skatteuttagning, finna vi oss nödgade och pliktiga att söka avvärja, att propositionen i fråga bifalles.

Under hänvisning till det anförda få vi hemställa,

att Kungl. Maj:ts proposition nr 109 icke måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 5 mars 1919.

Carl Ekman.

Wilhelm Gullberg.

Gustav Rosén.

Edvard Wavrinsky.

Erik Dalberg.

Fredrik Ström.

J. A. Åkesson.

K. J. Gustafsson.

K. A. Nilson.

Axel Modig.

Emil Lagerkvist.

S. H. Kvarnzelius.

Erik Jonsson.

August Ljunggren.

Fr. Berglund.

Paul Hellström.

Axel Vindahl.

S. M. Pettersson.

J. Bergman.

Gust. Eliasson.

G. H. von Koch.

And. Pers.

C. H. von Mentzer.

*K. J. Ekman,
Jönköping.*